

Gemi inşasına ilişkin düzenlenen ipotek sözleşmenin 4490 sayılı Kanun kapsamında damga vergisinden istisna olup olmadığı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	DAMGA VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.18.01-002.01-1416
Tarih	25.08.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Diğer Vergiler Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.18.01-002.01-1416

25/08/2011

Konu : Gemi inşasına ilişkin düzenlenen ipotek sözleşmenin 4490 sayılı Kanun kapsamında damga vergisinden istisna olup olmadığı hk.

İlgi : tarihli başvurunuz.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuz ve ekinin incelenmesinden, şirketiniz tarafından inşa ettirilecek gemiye (yolcu motoru) ilişkin olarak tersane ile düzenlenecek gemi inşa sözleşmesi ile inşa edilecek geminin inşası sırasında veya inşasının tamamlanmasından sonra düzenlenecek ipotek sözleşmesinin 4490 sayılı Kanun kapsamında damga vergisinden istisna olup olmadığı hususunda görüş talep edildiği anlaşılmaktadır.

21/12/1999 tarih ve 23913 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4490 sayılı Türk Uluslararası Gemi Sicili Kanunu ile 491 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 12 nci maddesinde, "Bu Kanun uyarınca oluşturulan Türk Uluslararası Gemi Siciline kayıtlı gemilerin ve yatların işletilmesinden ve devrinden elde edilen kazançlar, gelir ve kurumlar vergileriyle fonlardan istisnadır.

Türk Uluslararası Gemi Siciline kaydedilecek gemilere ve yatlara ilişkin alım, satım, ipotek, tescil, kredi ve navlun mukaveleleri; damga vergisine, harçlara, banka ve sigorta muameleleri vergisine ve fonlara tabi tutulmazlar." hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, söz konusu 12 nci maddede sözü edilen damga vergisi ve harç istisnasının uygulamasına ilişkin olarak düzenlenen 25.01.2002 tarihli ve 3986 sayılı Tamim yazımızda:

"II- Türk Uluslararası Gemi Siciline kaydedilecek gemiler ve yatlara ilişkin yukarıda sözü edilen kağıtlara ve işlemlere de aşağıda yazılı esaslar çerçevesinde damga vergisi ve harç istisnası uygulanacaktır:

- a) İlgilileri tarafından Türk Uluslararası Gemi Siciline yapılacak tescil talepleri üzerine TUGS memurluğu ve irtibat bürolarınca talepte bulunanlardan anılan sicile "30 gün" içinde kayıt yaptırılacağına ilişkin olarak yazımızın (d) bölümünde yer alan hususları da içeren bir taahhütname alınması ve talebin uygun bulunduğuna ilişkin bir yazının verilmiş olması gerekmektedir.
- b) Damga vergisi ve harç istisnası uygulamak suretiyle işlem yapan kuruluşlarca söz konusu yazının istenmesi ve istisnaya konu işlemin yapıldığı tarihi takip eden 30 gün içinde alınmayan vergi ve harcın miktarının işlemi yaptıran gerçek veya tüzel kişilerin gelir veya kurumlar vergisi bakımından bağlı bulundukları vergi dairesine bildirilmesi gerekmektedir.
- c) TUGS memurluğu ve irtibat büroları tarafından; kayıt talebinin uygun bulunduğu yazının veriliş tarihinden, sicile kaydedilenlerin kayıt tarihinden, herhangi bir nedenle kaydedilemeyenlerin ise 30 günlük taahhüt süresinin bitimi tarihinden itibaren 5 iş günü içinde, talepte bulunanların gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı oldukları vergi dairesine bildirilmesi gerekmektedir.
- d) Türk Uluslararası Gemi Siciline yapılan talebin uygun görülmesinden sonra herhangi bir nedenle kayıt edilmeyenlerden, daha önce istisna uygulanmak suretiyle alınmayan damga vergisi ve harçların 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ceza ve gecikme faizi ile birlikte geri alınması gerekmektedir." açıklamalarına yer verilmiştir.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde, damga vergisi ve harç istisnası kapsamına alım, satım, ipotek, tescil, kredi ve navlun mukaveleleri girmekte olup, bu kağıtlar dışındaki kağıtların sözü edilen istisnalardan yararlanmaları mümkün bulunmamaktadır.

Ancak, gemilerin inşası sırasında ve inşasının tamamlanması sonrasında düzenlenen ipotek sözleşmelerinin, 25.01.2002 tarihli ve 3986 sayılı Tamim yazımızın Türk Uluslararası Gemi Siciline Kaydedilecek gemiler ve yatlara ilişkin 2 nci bölümünde belirtilen usul ve esasların yerine getirilmiş olması şartıyla damga vergisi istisnasından yararlanması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Grup Müdürü V.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413 .maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir. (***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026